

Vlaanderen
is omgeving

Vlaamse Overheid, Departement Omgeving
Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en –projecten
Team Omgevingseffecten
Milieueffectrapportage
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel
T 02/553 80 79
mer@vlaanderen.be
www.omgevingvlaanderen.be

Kwaliteitsbeoordeling van het plan-MER in het kader van de opmaak van het Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) voor de vervoerregio Mechelen

Dossiernummer: PLIMOB-01-GK

In het kader van de opmaak van het **Regionaal Mobiliteitsplan (RMP) voor de vervoerregio Mechelen** wordt een **plan-MER** opgemaakt krachtens het ‘Besluit van de Vlaamse Regering van 20 november 2020 over de regionale mobiliteitsplannen met integratie van de milieueffectrapportage’.

1. Kwaliteitsbeoordeling van de NIA van 4 oktober 2022

Volgens de bepalingen van het bovengenoemde besluit heeft de erkende MER-coördinator een **voorstel van reikwijdte en detailleringsniveau van het plan-MER (hierna: Nota Inhoudsafbakening of NIA)** opgemaakt i.h.k.v. dit RMP. Op 11 mei 2022 werd vanuit de Vervoerregio Mechelen een mail verstuurd waarbij de NIA ter advies voorgelegd werd aan de adviesinstanties. Na de raadpleging van de adviesinstanties heeft de erkende MER-coördinator een voorstel opgemaakt hoe omgegaan is met de adviezen en een aangepaste versie van de NIA bezorgd aan het Team Omgevingseffecten. Het Team Omgevingseffecten had daarna nog om verduidelijkingen gevraagd en een definitieve versie van de NIA ontvangen op 30 september 2022.

In toepassing van artikel 6, §2, derde lid van het bovengenoemde besluit beoordeelde het Team Omgevingseffecten op 4 oktober 2022 de kwaliteit van de NIA en de wijze waarop werd omgegaan met de adviezen die zijn verleend, als correct en volledig. Het plan-MER kon dus worden opgesteld zoals voorgesteld werd in de **NIA** en in overeenstemming met de **kwaliteitsbeoordeling van 4 oktober 2022**.

2. Van ontwerp plan-MER naar plan-MER

Vervolgens werd het **ontwerp plan-MER** opgesteld onder leiding van de erkende MER-coördinator. Bij de opmaak van het ontwerp MER werd tussentijds geregeld overleg gepleegd tussen enerzijds de initiatiefnemer en de MER-coördinator en anderzijds het Team Omgevingseffecten.

In toepassing van artikel 7 § 3 van het bovengenoemde besluit bezorgde het departement het door de minister goedgekeurde voorlopige ontwerp van regionaal mobiliteitsplan aan de betrokken actoren en de **adviesinstanties**, te samen met het ontwerp van plan-MER.

Krachtens artikel 7 §4 van het bovengenoemde besluit werd een **openbaar onderzoek** georganiseerd over het ontwerp RMP en het ontwerp plan-MER. Dat openbaar onderzoek liep van 31 mei tot en met 29 juli 2023.

De initiatiefnemer bezorgde de ontvangen opmerkingen en adviezen, een verwerking van de opmerkingen en adviezen, en een hieraan aangepaste versie van het plan-MER op 22 november 2023 aan het Team Omgevingseffecten.

3. Kwaliteitsbeoordeling van het plan-MER

Krachtens artikel 8 §2 van het bovengenoemde besluit beoordeelt het Team Omgevingseffecten de kwaliteit van het plan-MER vóór het ontwerp van regionaal mobiliteitsplan wordt vastgesteld. Ze toetst daarvoor aan de kwaliteitsbeoordeling van de NIA én aan de gegevens die vereist zijn conform artikel 4.2.8, § 1bis, van het decreet van 5 april 1995 (i.e. de minimale inhoud van een plan-MER). Ze houdt daarbij rekening met de adviezen, opmerkingen en bezwaren die tijdens het advies verlenen, conform artikel 7, § 5 en het openbaar onderzoek zijn gemaakt. Het Team Omgevingseffecten dient dus een driedelige toetsing te doen.

3.1. Toetsing aan de kwaliteitsbeoordeling van de NIA

Er dient een toetsing te gebeuren aan de **kwaliteitsbeoordeling van de NIA** van 4 oktober 2022. Die kwaliteitsbeoordeling van de NIA bestond in casu voornamelijk uit **een gemotiveerde bevestiging van de methodologie zoals die voorgesteld werd in de NIA** en een gemotiveerde bevestiging dat er een correcte verwerking van de adviezen gebeurd is in de NIA.

Het Team Omgevingseffecten is van mening dat de **methodologie zoals voorgesteld in de NIA op een voldoende wijze ook zo werd toegepast bij de opmaak van het plan-MER**.

De **NIA** bevatte reeds een eerste stap in de milieubeoordeling, namelijk de **quick scan** van drie op dat moment voorliggende verkennende scenario's (1, 2A en 2B). Deze scenario's moesten niet beschouwd worden als volwaardige, evenwaardige en 'redelijke' alternatieven voor het (op dat moment nog verder uit te werken) RMP. Eerder waren het vingeroefeningen die, via verschillende combinaties van de beschikbare bouwstenen, een beeld moesten geven van de effectiviteit en de neveneffecten van deze combinaties, ter voorbereiding van de uitwerking van het Beleidsscenario dat het voorwerp uitmaakt van het plan-MER. De quick scan had dus als bedoeling de keuze voor het beleidsalternatief te ondersteunen. De doorwerking van de quick scan naar het finale beleidsscenario toe wordt voldoende toegelicht in hoofdstuk 4.3.4 ('Totstandkoming van het Beleidsscenario') van het plan-MER.

De **inhoud van het RMP** wordt op een duidelijk manier toegelicht in het plan-MER, o.a. in het kaartmateriaal van bijlage 1, de actielijst van bijlage 3 alsook beschrijvend in hoofdstuk 4.3 van het plan-MER. Dat maakt dat het duidelijk is wat de aard, de inhoud, het doel en het detailniveau van het plan is dat bemerkt wordt.

De bouwstenen (strategieën) uit het beleidsscenario werden verder geoperationaliseerd onder vorm van een **actieplan**. De effectbeoordeling in het plan-MER is gebaseerd op zowel de bouwstenen als op de onderliggende actielijst. Gezien het grote aantal acties en gezien het feit dat niet elk van de acties rechtstreeks aan de basis van een milieueffect ligt, gebeurde deze beoordeling niet voor elke actie en voor elk (sub)thema en indicator apart. Dit zou naar verluidt immers, enkel al op het niveau van de subthema's, leiden tot bijna 1500 verschillende uitspraken, waarbij het onderscheid tussen wat belangrijk is en wat minder belangrijk volledig verloren zou gaan. In plaats daarvan wordt bij de beoordeling van de bouwstenen impliciet ook rekening gehouden met de acties die de realisatie van die bouwstenen moeten mogelijk maken. Acties waaraan een specifieke milieupact kan gekoppeld worden, werden in die context waar relevant apart vermeld.

In de hoofdstukken 7.1. tot en met 7.4 van het plan-MER staat het eigenlijke milieueffectenonderzoek per thema (ruimte, gezondheid, biodiversiteit en klimaat). In de daaropvolgende hoofdstukken worden enkele conclusies en aanbevelingen overzichtelijk opgelijst. Zo staat in hoofdstuk 7.6 een **overzicht van de aanbevelingen**, in hoofdstuk 7.7 een **voorstel voor flankerende maatregelen** en in hoofdstuk 7.8 de **adviezen naar de hogere overheden** toe. De **doorwerking** van het plan-MER naar het beleidsscenario toe staat beschreven in hoofdstuk 7.9. Een synthese van de **grensoverschrijdende effecten** is te vinden in hoofdstuk 7.10. Enkele belangrijke **resultaten van de doorrekeningen met het verkeersmodel** worden weergegeven in Bijlage 2. Het gaat om berekeningen die in de onderzoeksfase werden uitgevoerd ter onderbouwing van de keuze voor het beleidsscenario.

De doorrekeningen met het verkeersmodel laten toe om een aantal **semi-kwantitatieve conclusies** te trekken, o.a. in verband met de verwachte stikstofdeposities veroorzaakt door het plan en de gezondheidsimpact (geluid en lucht) van het plan.

Voor **stikstof** worden via de wijzigingen in verkeersbewegingen de toe- en afnames in emissie ter hoogte van de Speciale Beschermingszones (SBZ) en VEN-gebieden beoordeeld. Aangezien de hoogste absolute waarden aan stikstofdepositie verwacht worden binnen de 500m ten opzichte van de bron van emissie, wordt er gewerkt met een 500m bufferzone rondom de SBZ en VEN gebieden.

In hoofdstuk 7.3.11 is een **voortoets op de Passende Beoordeling** opgenomen. ANB gaf een advies op de voortoets. In de tabel met de verwerking van de adviezen (zie verder) wordt aangegeven hoe met dit advies van ANB wordt omgegaan (*'Bij opmaak van de finale versie van het MER werd de formulering van de voortoets herzien zodat de motivatie niet meer voor verkeerde interpretatie of onzekerheden vatbaar is*).

3.2. [Toetsing aan de gegevens die vereist zijn conform artikel 4.2.8, §1bis van het decreet](#)

In bovengenoemd artikel wordt opgelijst welke gegevens een plan-MER ten minste moet bevatten. Het artikel lijst 11 punten op. Het Team Omgevingseffecten stelt vast dat al deze elementen terug te vinden en voldoende uitgewerkt zijn in het voorliggende plan-MER. Het plan-MER bevat een niet-technische samenvatting (NTS).

3.3. Toetsing of voldoende rekening gehouden werd met de adviezen uit de adviesronde, en de opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek

Het Team Omgevingseffecten ontving een document waarin alle adviezen en inspraak in tabelvorm inhoudelijk opgelijst en per adviesonderdeel uitgesplitst werden. Telkens werd elk adviesonderdeel ook besproken, i.e. er werd een 'antwoord' gegeven op het deeladvies en er werd aangegeven of het verwerkt werd in het plan-MER.

Deze verwerkingstabel werd grondig doorgenomen door het Team Omgevingseffecten. De finale versie van de verwerkingstabel bevat o.i. een degelijke en kwaliteitsvolle verwerking van de adviezen.

4. Eindbeoordeling door het Team Omgevingseffecten

Alvorens het ontwerp MER ter advies verstuurd werd naar de adviesinstanties, werd het ontwerp MER voor een informeel nazicht reeds bezorgd aan het Team Omgevingseffecten. Deze informele eerste beoordeling had tot doel om te garanderen dat er een voldoende kwaliteitsvol uitgewerkt ontwerp MER aan de adviesinstanties voorgelegd kon worden. Enkele suggesties van het Team Omgevingseffecten in februari 2023 werden zo reeds verwerkt in het ontwerp MER, zodat gesteld kan worden dat het ontwerp MER reeds een eerste officieuze kwaliteitsbeoordeling van het Team Omgevingseffecten had gekregen.

De adviezen van de adviesinstanties leidden er niet toe dat de essentie van de uitwerking en conclusies van het plan-MER gewijzigd werden. De adviezen werden in de verwerkingstabel correct en voldoende kwaliteitsvol verwerkt.

In toepassing van artikel 8 §2 van het besluit oordeelt het Team Omgevingseffecten dat het plan-MER voldoende kwaliteitsvol uitgewerkt werd op een detailniveau dat past bij de inhoud van het voorliggende strategische plan. Het plan-MER voldoet aan de verwachtingen van het Team omgevingseffecten.

Isabel Jacobs

Afdelingshoofd

Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning- en projecten (GOP)